Kirkon tutkimus ja koulutus
Eeva Salo-Kopperi
17.2.2026

Liite teologikoulutustoimikunnan toimintakertomukseen

Raportti teologikoulutuksesta 2025

Teologian kandidaatin (TK) ja maisterin tutkinnon (TM) voi suorittaa Helsingin yliopistossa, Itä-Suomen yliopistossa ja Åbo Akademissa (ruotsinkielinen koulutus). Helsingin yliopisto on kooltaan suurin teologeja kouluttavista yliopistoista. Itä-Suomen yliopiston teologiselle koulutukselle on tunnusomaista jaottelu läntisen ja itäisen teologian tehtäviin. Åbo Akademi on ruotsinkielinen yliopisto. Tässä raportissa kuvataan Itä-Suomen yliopiston läntisen teologian koulutusta koskevat tiedot.

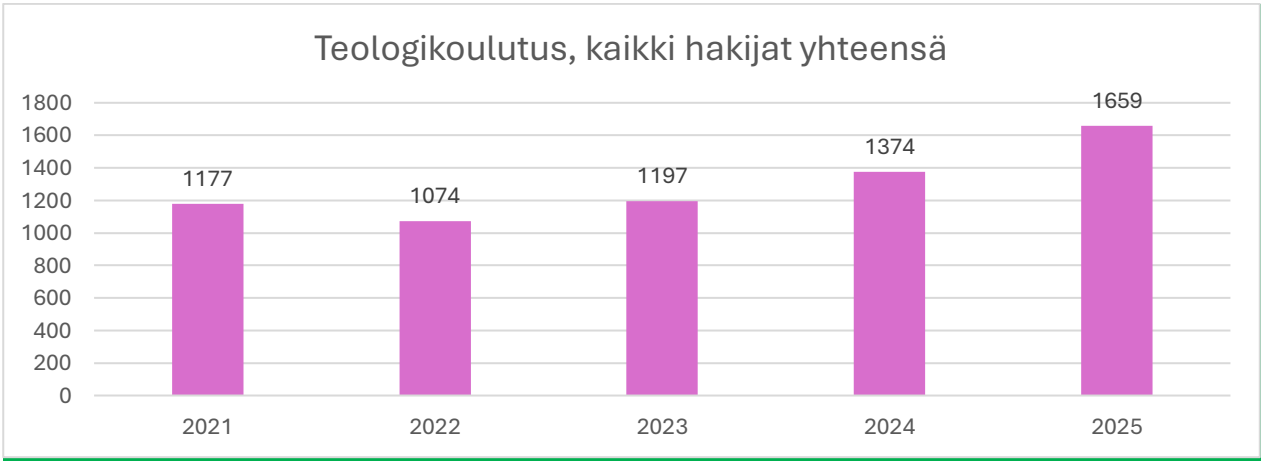
Tämän raportin tilastolliset tiedot ja sanalliset vastaukset perustuvat Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön lähettämään Webropol-kyselyyn yliopistoille ja hiippakunnille sekä edellisten vuosien vastaavaan raportointiin.

Hakeneet ja aloittaneet

Vuonna 2025 käyttöön otettu yhdeksän kansallisen valintakokeen järjestelmä teki hakemisesta joustavampaa ja mahdollisti useisiin koulutuksiin hakeutumisen samalla kokeella, mikä lisäsi teologian alan vetovoimaa. Valintakokeiden yhdistäminen laajensi koulutusalan näkyvyyttä ja toi alalle uusia hakijoita, jotka hyötyivät monikohteisesta hakumahdollisuudesta.

Kaikkien hakijoiden yhteenlaskettu määrä nousi edellisvuoden 1 374 hakijasta 1 659 hakijaan, mikä tarkoittaa noin 21 prosentin kasvua (taulukko 1). Yhteishaku on päävalintaväylä yliopisto-opintoihin, ja sen hakijamäärä kasvoi 266 hakijalla (20 %). Suhteellisesti tarkasteltuna suurin kasvu kohdistui avoimen väylään, jonka kautta hakeneiden määrä nousi edellisvuoden 10 hakijasta 44 hakijaan. Sen sijaan maisterihakuun tuli selvästi vähemmän hakemuksia kuin vuonna 2024: hakijamäärä laski 57:stä 40:een, mikä vastaa noin 30 prosentin vähennystä.

Yliopistoista hakijamäärät nousivat selvästi sekä Helsingin yliopistossa että Itä-Suomen yliopistossa. Åbo Akademissa hakijamäärä pysyi lähes ennallaan. Helsingin yliopistoon hakijoita oli vuonna 2025 yhteensä 1 009 (2024: 914) ja Itä-Suomen yliopistoon 499 (2024: 399). Åbo Akademiin hakijoita oli 62, mikä on lähes sama määrä kuin edellisvuonna (2024: 61).

Taulukko 1. Teologikoulutukseen hakijat vuosina 2021–2025.

Opiskelupaikan vastaanotti 311 opiskelijaa, joista opintonsa aloitti 298 opiskelijaa (taulukko 3 ja 4). Näistä Helsingin yliopistossa aloitti 203 (68 %), Itä-Suomen yliopistossa 76 (26 %) ja Åbo Akademissa 19 (6 %). Aloittaneista oin 60 % on naisia ja 40 % miehiä. Vuonna 2025 tutkinto-oikeuden sai suhteellisesti 20 % Helsingin yliopistoon hakeneista, 17 % Itä-Suomen yliopistoon hakeneista ja 31 % Åbo Akademiin hakeneista (talukko3). Opiskelijoita hyväksyttiin eniten yhteishaun kautta: ylioppilastodistuksella 143 ja valintakokeella 123. Maisterivalinnassa opiskeluoikeuden sai 23 hakijaa, yli puolet maisterihakuun hakeneista. Avoimen väylä vahvistui: hyväksyttyjä oli 19. Vuonna 2025 siirryttiin HY:ssä Avoimen yliopiston opintomaksujen osalta uuteen malliin, joka saattaa vaikuttaa opiskelijoiden määrään avoimessa opintoväylässä ja myöhemmin hakuväylän suosioon.

Hakijat yliopistoittain ja hakumuodoittain	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	788	702	768	914	1009
Itä-Suomen yliopisto	327	327	356	399	499
Åbo Akademi	62	45	73	61	62
Yhteishaku yhteensä	1087	1024	1128	1304	1570
Yhteishaussa valintakokeeseen/ etävalintakurssille osallistuneet	344	253	298	391	688
Avoimen väylä yhteensä	32	22	13	10	44
Maisterihaku yhteensä	54	28	54	57	40
Siirtohaku yhteensä	4	0	2	3	5
Kaikki hakijat yhteensä	**1177**	**1074**	**1197**	**1374**	**1659**

Taulukko 2. Teologikoulutukseen hakijat yliopistoittain hakumuodoittain 2021–2025.

Opiskelemaan hyväksytyt / paikan vastaanottaneet	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	192	186	194	207	206
Itä-Suomen yliopisto	60	84	68	63	86
Åbo Akademi	22	15	37	27	19
Yhteishaku	234	246	247	248	269
Ylioppilastodistuksella hyväksytyt	130	144	139	125	143
Valintakokeella hyväksytty/ paikan vastaanottaneet	104	102	108	123	123
Avoimen väylä	11	16	12	5	**19**
Maisterivalinta	27	13	31	39	**23**
Siirtohaku	2	0	1	5	3
Kaikki hyväksytyt yhteensä	**274**	**285**	**299**	**297**	**311**

Taulukko 3. Teologikoulutukseen hyväksytyt / paikan vastaanottaneet 2021–2025.

Opintonsa aloittaneet	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	188	186	190	207	203
miehiä	75	66	77	64	67
naisia	113	120	113	143	136
Itä-Suomen yliopisto	69	74	63	51	76
miehiä	30	*	4	15	43
naisia	39	*	59	36	33
Åbo Akademi	19	15	25	15	19
miehiä	12	8	7	11	8
naisia	7	7	18	4	11
Kaikki yhteensä	**276**	**275**	**278**	**273**	**298**
miehiä	117	74*	88	90	118
naisia	159	127*	190	183	180

Taulukko 4. Teologikoulutuksessa opiskelun aloittaneet 2021–2025. *-merkityissä kohdista puuttuu miesten ja naisten tietoja.

Tutkintojen suorittaminen

Ajankohtaista teologikoulutuksessa

Vuonna 2025 teologikoulutuksen kehittämisessä korostuivat sekä opiskelun tukitoimien vahvistaminen että tutkintorakenteiden selkeyttäminen. Helsingin yliopistossa opiskelijoiden ohjausta lisättiin järjestämällä kuukausittaista pop up -neuvontaa sekä ajankohtaisia haku- ja muutosinfoja, joille oli runsaasti kysyntää. Samalla tiedekunta valmisteli uuden opetussuunnitelman (2026–2030), jonka tavoitteena on opintopolkujen sujuvoittaminen, valintojen vähentäminen ja tavoiteajassa valmistuminen. Uudistus edellyttää opiskelijoilta aiempaa varhaisempia opintosuuntapäätöksiä, mikä kaventaa liikkumavaraa syvälliselle perehtymiselle ja vaihtoehtojen kokeilemiselle opintojen alkuvaiheessa. Tiedekunta on lisännyt Avoimen yliopiston verkkototeutuksia, mikä lisää tutkinto-opiskelijoiden mahdollisuuksia joustaviin opintoihin sekä tukee avoimen hakuväylän kautta tutkinto-opiskeluun eteneviä.

Itä-Suomen yliopistossa uusi, 1.8.2025 voimaan tullut opetussuunnitelma selkeyttää opintopolkua, lisää koulumaisuutta ja vahvistaa työelämäyhteyttä esimerkiksi uudella pakollisella aineopintojaksolla *Teksti, tulkinta ja toteutus*, joka syventää Raamatun tutkimuksen ja teologisen viestinnän osaamista. Uudistus mahdollistaa myös yli 100 opintopisteen laajuiset teologiset opinnot kandidaatintutkinnossa. Rahoitusleikkaukset näkynevät tällä hetkellä supistuneessa toista tai kolmatta tutkintoa tekevien määrässä.

Åbo Akademi pyrkii jatkuvasti parantamaan opiskelijoiden tukea erityisesti opintojen suunnittelussa ja toimivien opintoyhteisöjen löytymisessä. Syksyllä käynnistetyn opintouudistuksen tavoitteena on tehostaa läpäisyä, mutta haasteena on edelleen se, että vain harvat opiskelijat valmistuvat tavoiteajassa – kandidaatiksi kolmessa vuodessa tai maisteriksi viidessä. Moni joutuu työskentelemään opintojen ohella, ja teologeilla on mahdollisuus työllistyä jo ennen valmistumista, mikä osaltaan viivästyttää opintoja. Samalla erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kasvaa, mikä lisää joustavan arvioinnin ja tukitoimien tarvetta. Läpäisyä pyritään parantamaan muun muassa kandidaatintutkielman ohjauksen tehostamisella ja kurssimuotojen uudistuksella, mutta maisteritasolla vähimmäisosallistujavaatimukset pakottavat usein muuttamaan kursseja itsenäisiksi opinnoiksi. Tästä syystä etsitään myös vaihtoehtoisia opetuksen ja yhteisöllisyyden järjestämistapoja. Positiivisena havaintona

teologian opiskelijat ovat muita Åbo Akademin opiskelijoita tyytyväisempiä ja kokevat vähemmän yksinäisyyttä ja toivottomuutta.

Opintotuen muutokset ovat vaikuttaneet teologian opiskelijoiden arkeen erityisesti työssäkäynnin lisääntymisenä. Suuri osa opiskelijoista tekee töitä opintojen ohessa, mikä vaikeuttaa osallistumista kontaktiopetukseen ja hankaloittaa ohjausta työaikojen puitteissa. Aikuisopintotuen poistuminen on vähentänyt hakijoita erityisesti kaksivuotiseen maisteriohjelmaan. Aikuisopiskelijat suorittavat opintoja entistä useammin työn ohessa, mikä on heikentänyt sitoutumista lähiopetukseen.

Piispainkokouksen työryhmä sai valmiiksi vuonna 2025 selvityksen, jossa ehdotetaan useita toimenpide-ehdotuksia opiskelijoiden ammatillisen kasvun tukemiseksi. Olennaista on vahvistaa kirkon ja opiskelijoiden kohtaamisia opiskelujen aikana. Selvitystä käsitellään piispainkokouksessa vuonna 2026.

Teologikoulutus lukuina

Teologian kandidaatin ja maisterin tutkintoa opiskelevia oli vuonna 2025 1756. Näistä opiskeli Helsingin yliopistossa 70 %, Itä-Suomen yliopistossa 24 % ja Åbo Akademissa 6 %. Jatko-opiskelijoita oli 293.

Teologian kandidaatin tutkintojen määrä kasvoi jälleen selvästi koronapandemian aikaisen notkahduksen jälkeen. Vuonna 2025 valmistui 173 kandidaattia (2024: 139), mikä osoittaa myönteistä palautumista aiemmalle tasolle. Kandidaatin tutkinnon suorittaneista miehiä oli 39 % ja naisia 61 %.

Maisterin tutkintojen määrä kääntyi niin ikään kasvuun kandidaattivaiheen kohonneiden valmistumismäärien myötä. Vuonna 2025 valmistui yhteensä 146 teologian maisteria, joista 37 % oli miehiä ja 63 % naisia.

Vuonna 2025 suoritettiin 18 tohtorin tutkintoa, joista 12 Helsingin yliopistossa, 4 Itä-Suomen yliopistossa ja 2 Åbo Akademissa.

Tutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät (TK ja TM)	**2025**	**%-osuus**
Helsingin yliopisto	1223	70 %
Itä-Suomen yliopisto	422	24 %
Åbo Akademi	112	6 %
Yhteensä	1756	100 %

Taulukko 5. TK- ja TM-tutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät 2025.

Jatkotutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät	**2025**	**%-osuus**
Helsingin yliopisto	168	57 %
Itä-Suomen yliopisto	65	22 %
Åbo Akademi	60	20 %
Yhteensä	**293**	100 %

Taulukko 6. Jatkotutkintoa suorittavien opiskelijoiden lukumäärät 2025.

Suoritetut TK-tutkinnot	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	122	89	87	110	130
miehiä	38	37	28	35	48
naisia	84	52	59	75	82
Itä-Suomen yliopisto	35	38	25	24	40
miehiä	15	*	4	9	19
naisia	20	*	21	15	21
Åbo Akademi	6	8	3	5	3
miehiä	3	2	2	4	1
naisia	3	6	1	1	2
Yhteensä	**163**	**135**	**115**	**139**	**173**
miehiä	56	39	34	48	68
naisia	107	58	81	91	105

Taulukko 7. Suoritetut TK-tutkinnot 2021–2025. *) Ei tietoja vuodelta 2022.

Suoritetut TM-tutkinnot	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	110	120	118	84	105
miehiä	37	44	42	30	40
naisia	73	76	76	54	65
Itä-Suomen yliopisto	33	33	45	40	36
miehiä	13	*	16	19	12
naisia	20	*	29	21	24
Åbo Akademi	11	7	10	12	5
miehiä	5	3	5	6	2
naisia	6	4	5	6	3
TM-tutkintoja yhteensä	**154**	**160**	**173**	**136**	**146**
miehiä	55	47	63	55	54
naisia	99	80	110	81	92

Taulukko 8. Suoritetut TM-tutkinnot 2021–2025. *) Ei tietoja vuodelta 2022.

Suoritetut TT/FT-tutkinnot	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	8	11	15	10	12
Itä-Suomen yliopisto	4	4	4	4	4
Åbo Akademi	7	1	2	5	2
Yhteensä	**19**	**16**	**21**	**19**	**18**

Taulukko 9. TT- tai FT-tutkinnon suorittaneet.

Pappiskelpoisuus

Valmistuneista teologian maistereista vuonna 2025 puolet (74) suoritti Suomen evankelis-luterilaisen kirkon päätöksen mukaisen pappiskelpoisuuden sisältävän maisterin tutkinnon (Kirkon säädöskokoelma nro 168). Näistä 42 % oli miehiä ja 58 % naisia. Lisäksi pappiskelpoisuuden erillisinä opintoina suoritti 7 henkilöä Helsingin yliopistossa. Pappiskelpoisen tutkinnon suorittaneiden määrä palasi viime vuoden notkahduksen (57) jälkeen 2020-luvun tasolle (74–94). Helsingin yliopistossa pappiskelpoisuuden suorittaneiden määrä kasvoi 46:een (44 % valmistuneista). Itä-Suomen yliopistossa ja Åbo

Akademissa määrät säilyivät viimevuotisilla tasoilla. Itä-Suomen yliopistosta valmistui 25 maisteria (69 % yliopistossa tutkinnon suorittaneista) ja Åbo Akademissa 3 maisteria (60 %).

Pappiskelpoisuus TM-tutkinnossa	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	48	49	63	30	46
miehiä	19	21	25	14	21
naisia	29	28	38	16	25
Itä-Suomen yliopisto	22	29	28	23	25
miehiä	14	*	10	14	9
naisia	8	*	18	9	16
Åbo Akademi	6	3	3	4	3
miehiä	3	1	1	1	1
naisia	3	2	2	3	2
Pappiskelpoisuus yhteensä	**76**	**81**	**94**	**57**	**74**
miehiä yhteensä	36	22	36	29	31
naisia yhteensä	40	30	58	28	43

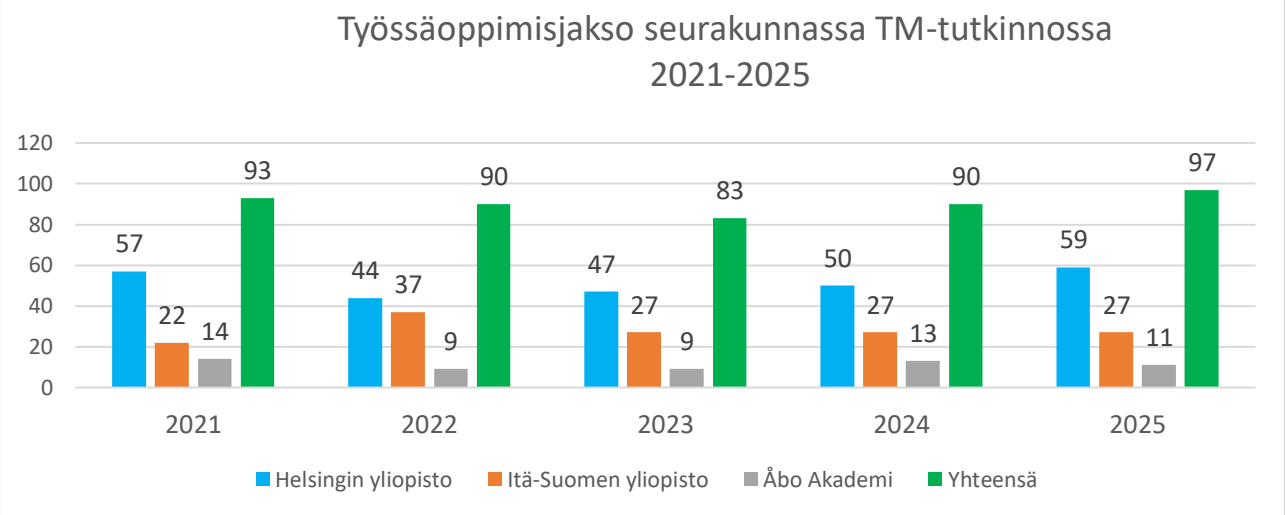
Taulukko 10. Pappiskelpoisuuden suorittaneiden lukumäärät 2021–2025.*) Ei tietoja vuodelta 2022.

Pappiskelpoisuus erillisinä opintoina	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Helsingin yliopisto	5	4	0	4	7
Itä-Suomen yliopisto	0	4	0	0	0
Åbo Akademi	0	0	0	0	0
Yhteensä	**5**	**8**	**0**	**4**	**7**

Taulukko 11. Pappiskelpoisuuden TM-tutkinnon lisäksi suorittaneet (erilliset opinnot) 2021–2025.

Seurakuntaharjoittelut

Seurakuntaharjoittelu vahvistaa merkittävästi opiskelijoiden orientaatiota hakeutua kirkon työhön. Kirkon edellyttämän työssäoppimisjakson seurakunnassa suoritti 97 maisteritutkinnon opiskelijaa (2024: 88). Åbo Akademissa 11 (2024: 11). Kandidaattitutkinnossa työelämäjakson seurakunnassa suoritti 67 (2024: 57), joista 59 Helsingin yliopiston ja 8 Åbo Akademin opiskelijaa.

Taulukko 12. Työssäoppimisjakso seurakunnassa TM-tutkinnossa vuosina 2021–2025

Helsingin yliopistossa maisterivaiheen seurakuntaharjoittelupaikkoja oli tarjolla 73, joista 59 saatiin täytettyä. Eniten paikkoja jäi avoimeksi Kuopion (7) ja Oulun (3) hiippakunnissa. Harjoittelun ohjaus koettiin pääosin laadukkaaksi, mutta vaihtelua oli: osalta puuttui harjoittelunohjaajakoulutus. Kandivaiheen harjoittelujen määrä pysyi lähes ennallaan, mutta niitä tehtiin aiempaa vähemmän seurakunnissa. Opiskelijat edelleen hankkivat ja sopivat kandivaiheen harjoittelupaikan itse.

Itä-Suomen yliopiston opetussuunnitelman mukaisia seurakuntaharjoittelun paikkoja oli riittävästi (27) - jopa niin paljon, ettei harjoittelijoita riitä kaikille harjoitteluseurakunniksi hakeutuneisiin paikkoihin. Ohjauksen laatua pyritään edelleen kehittämään sopimalla seurakunnan kanssa ohjaukseen käytettävästä tuntimäärästä. Monissa seurakunnissa on jo monivuotinen ohjaus- ja ohjaajaperinne, mikä helpottaa käytänteiden välittymistä ja kehittymistä.

Harjoittelut sijoittuvat teologian opinnossa maisterin tutkintoon. Niiden merkitys on kirkon työhön ohjaava. Helsingin yliopiston Kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen asiantuntijatyön opintosuunnasta suurin osa valmistuneista suuntautuu valmistuttuaan Suomen ev.-lut. kirkon pappistehtäviin. Itä-Suomen yliopistossa useampi opiskelija näyttää työllistyvän seurakuntaan, jossa on tehnyt soveltavien harjoittelujaksonsa. Åbo Akademissa näkyy kirkon parantunut työllisyystilanne, sillä monet jo tutkinnon suorittaneet palaavat täydentämään opintojaan pappisvirkaan pätevöityvillä opinnoilla.

Hiippakunta	Helsingin yliopisto	Itä-Suomen yliopisto	Åbo Akademi	Yhteensä
Espoo	9	1	0	10
Helsinki	12	2	0	14
Kuopio	4	8	0	12
Lapua	3	5	0	8
Mikkeli	9	6	0	15
Oulu	3	5	0	8
Porvoo	1	0	9	10
Tampere	10	0	0	10
Turku	8	0	2	10
Yhteensä	**59**	**27**	**11**	**97**

Taulukko 13. Suoritetut seurakuntaharjoittelut hiippakunnissa 2025.

Hiippakunta	Helsingin yliopisto	Åbo Akademi	Yhteensä
Espoo	11	0	11
Helsinki	27	0	27
Kuopio	1	0	1
Lapua	2	0	2
Mikkeli	5	0	5
Oulu	6	0	6
Porvoo	0	6	6
Tampere	6	1	7
Turku	1	1	2
Yhteensä	**59**	**8**	**67**

Taulukko 14. Suoritetut seurakuntaharjoittelut TK-tutkinnossa yliopistoittain ja hiippakunnittain 2025.

Rekrytoituminen kirkkoon

Psykologinen soveltuvuustutkimus ja KiTOS-päivät

Seurakuntaharjoittelun jälkeen Psykologitiimi Päämäärän toteuttamaan papiksi vihittäviltä edellytettävään psykologiseen soveltuvuustutkimukseen osallistui 85 opiskelijaa tai maisteria (vuonna 2024 67).

Opiskelijoille tiedotetaan harjoittelun yhteydessä hiippakuntien järjestämistä KiTOS-päivistä (Kirkon työhön opiskelevien seminaarit). Vuonna 2025 KiTOS-päivien teologian opiskelijoiden määrä kasvoi 86 teologian opiskelijaan (2024: 44), kaikkiaan osallistujia oli 148. Kymmenen vuotta sitten vuonna 2019 KiTOS-päivät saavuttivat yli sata teologian opiskelijaa (155). Päivät järjestettiin ensimmäistä kertaa Porvoon hiippakunnassa keväällä 2025 (teologian opiskelijoita 12, kaikkiaan 17).

KiTOS 2025 osallistujat hiippakunnittain opintoaloineen	**Espoo**	**Helsinki**	**Kuopio**	**Lapua**	**Mikkeli**	**Oulu**	**Porvoo**	**Tampere**	**Turku**	**Yhteensä**
Diakonian opiskelijat (sosionomi AMK, diakoni ja sairaanhoitaja AMK, diakonissa)	6	13	0	5	0	5	4	5	3	41
Kirkkomusiikin opiskelijat (musiikin maisteri, muusikko AMK, musiikkipedagogi AMK)	0	2	0	0	0	2	1	0	0	5
Lastenohjaajaopiskelijat (kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto, varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Nuorisotyönohjaajaopiskelijat (yhteisöpedagogi AMK ja sosionomi AMK, nuorisotyönohjaaja)	2	6	0	0	0	0	0	1	0	9
Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkintoa (seurakuntapalvelun osaamisala, suntio) suorittavat	2	0	0	0	0	0	0	2	0	4
Teologian opiskelijat (TM)	10	20	5	8	10	5	12	8	8	86
Varhaiskasvatuksen ohjaajaopiskelijat (sosionomi AMK, varhaiskasvatuksen ohjaaja)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2
Yhteensä	**20**	**41**	**6**	**13**	**10**	**13**	**17**	**16**	**12**	**148**

Taulukko 15. Hiippakuntien toteuttamien KiTOS-päivien osallistujamäärät eri opintoaloilla 2025.

Työllistymisnäkymät

Teologian maisterin työllistymismahdollisuudet olivat hyvät erityisesti kirkon virkoihin ja opetusalan tehtäviin. Helsingin yliopiston ns. generalisti-opintosuunnan maistereilla työllistymisen haasteet olivat suuremmat, mikä näkyi myös harjoittelupaikkojen vaikeassa saatavuudessa.

Vuonna 2025 vihittiin 83 pappia (2024: 70), mutta se on edelleen suurempi kuin yliopistosta valmistuneet maisterien määrä, joilla on pappiskelpoisuus (2025: 74). Vuosina 2021–2025 yliopistoissa pappiskelpoisuudella valmistuneiden määrä on ollut pienempi kuin papiksi vihittyjen lukumäärä (taulukko 21).

Työvoiman saatavuus, papisto 2025	Papisto/ yleiskuva	Papisto/ seurakuntapastori	Papisto/ kappalainen	Papisto /kirkkoherra
Espoon hiippakunta	erinomainen	erinomainen	erinomainen	hyvä
Helsingin hiippakunta	hyvä	erinomainen	erinomainen	hyvä
Kuopion hiippakunta	tyydyttävä	tyydyttävä	ei tietoa muutoksesta aiempaan	tyydyttävä
Lapuan hiippakunta	tyydyttävä	tyydyttävä	tyydyttävä	vaikea
Mikkelin hiippakunta	tyydyttävä	hyvä	tyydyttävä	vaikea
Oulun hiippakunta	tyydyttävä	tyydyttävä	vaikea	vaikea
Porvoon hiippakunta	tyydyttävä	hyvä	tyydyttävä	tyydyttävä
Tampereen hiippakunta	hyvä	erinomainen	hyvä	tyydyttävä
Turun arkkihiippakunta	tyydyttävä	hyvä	tyydyttävä	tyydyttävä

Taulukko 16. Hiippakuntien suuntaa antava arvio työvoiman saatavuudesta 2025. Hiippakuntien arviot asteikolla 1–5 työvoiman saatavuudesta (vaikea, tyydyttävä, hyvä, erinomainen, ei tietoa muutoksesta aiempaan).

Yleisellä tasolla pappistyövoimaa on tarjolla tyydyttävän ja hyvän välillä. Seurakuntapastorin ja kappalaisen virkojen rekrytointitilannetta arvioitiin hiippakunnissa samansuuntaisesti Kuopiossa, Lapualla ja Oulussa (tyydyttävä) sekä Helsingissä ja Espoossa (erinomainen). Tampereella seurakuntapastorin virkoihin rekrytointitilanne on erinomainen, mutta kappalaisten hyvä. Mikkelin ja Porvoon hiippakunnissa sekä Turun arkkihiippakunnassa kappalaisen virkojen hakijamääriä pidettiin tyydyttävänä, mutta seurakuntapastorien saatavuutta hyvänä. Kirkkoherrojen rekrytointitilanne on pääkaupunkiseudulla hyvä, mutta muualla joko vaikea tai tyydyttävä.

Rekrytointitilanteeseen vaikutti kaksi kehitystä: virkojen avautuminen suurten pappisikäluokkien eläköityessä ja muussa yhteiskunnassa vaikeutunut akateemisten työntekijöiden työllisyystilanne. Samaan aikaan työtä vailla olevia vihittyjä pappeja hiippakunnissa oli vain vähän eli reservejä ei ole. Tämä vaikuttaa siten, että sekä vihittävien että hakijoiden määrä on kasvanut.

Seurakuntapastorien hakijatilanne oli viime vuotta hieman parempi. Kappalaisen virkoja on seurakunnissa muutettu seurakuntapastorin viroiksi, mikä on vielä edistänyt työuransa alussa olevien pappien työllistymistä sekä virkojen täyttämistä. Tilanne on haasteellisempi kirkkoherran viroissa. Niihin on hakijoita yleensä kohtuullisesti suurissa ja keskikokoisissa seurakunnissa, mutta pienissä ja syrjäisissä seurakunnissa vähän. Kun hakijoita on niukasti, eivät seurakunnan odotukset ja tarpeet eivät läheskään aina kohtaa ideaalisti. Joissakin tapauksissa hakuaikaa on jouduttu jatkamaan tai virantäyttö on keskeytynyt, kun hakijoita ei ollut. Tilannetta voidaan parantaa mm. sillä, että seurakunnat ryhtyvät entistä aktiivisemmin rekrytoimaan kirkkoherran viran hakijoita.

Huomattava on, että alueelliset erot ovat suuria. Kokonaisuutta kuvaa se, että hakijoita on moniin virkoihin hyvin, jopa runsaasti, mutta haasteet painottuvat erityisesti syrjäseutujen virkoihin sekä määräaikaisiin tehtäviin. Papit hakevat ensisijaisesti pysyviä virkoja, eivät määräaikaisia tai lyhyitä kesätehtäviä. Erityisesti kesäajan määräaikaisuuksiin on vaikea löytää pappeja. Sijaisuuksia on ollut vaikeampi täyttää, ja eläkeläiset ovat toimineet sijaistajina. Jonkun verran havaittavissa hakeutumista seurakuntapapin viroista selektiivivirkoihin tai pois kirkon työvoimasta. Yhtenä syynä mainitaan mm. työaikaan liittyvät kysymykset.

Papiksi vihityt

Papiksi vihityistä (83) 40 % (33) oli miehiä ja 60 % (50) naisia. Vokaatio seurakuntaan oli 71:llä vihityllä (86 %). Papiksi vihityistä yli 40-vuotiaita oli 41 % ja alle 30-vuotiaita 33 %. Muu korkeakoulututkinto

teologian maisteritutkinnon lisäksi oli 17 % vihityistä (n =14). Yhteys vihkimyksen ja seurakuntaharjoittelun välillä on selkeä. Lähes puolet (47 %) sai pappisvihkimyksen samassa hiippakunnassa, jossa oli suorittanut seurakuntaharjoittelun. Eniten pappeja vihittiin Helsingin ja Lapuan hiippakuntiin ja vähiten Tampereen ja Porvoon hiippakuntiin. Yksi henkilö sai pappisoikeudet Suomen ev.-lut. kirkkoon Porvoon tuomiokapitulin päätöksellä.

Yliopistojen sijainnit ja seurakuntaharjoitteluyhteistyö vaikuttavat maisterien sijoittumiseen työelämään kirkossa. Helsingin yliopistosta valmistuneista maistereista ja vuonna 2025 vihityistä papeista eniten sijoittui Helsingin ja Espoon hiippakuntiin. Itä-Suomen yliopistosta valmistuneista sijoituttiin eniten Kuopion ja Lapuan hiippakuntiin ja Åbo Akademista valmistuneista Porvoon hiippakuntaan.

Papiksi vihityistä maistereista eninten oli valmistunut Helsingin yliopistosta 59 %, seuraavaksi Itä-Suomen yliopistosta 35 % ja Åbo Akademista 6 % (taulukko 19).

Pappisvihkimykset 2025	**Papiksi vihityt: miehiä**	**Papiksi vihityt: naisia**	**Papiksi vihityt: yhteensä**	**Papiksi vihityt: vokaatio seurakuntaan**	**Papiksi vihityt: 21–30 v.**	**Papiksi vihityt: 31–40 v.**	**Papiksi vihityt: 41–50 v.**	**Papiksi vihityt: 51–60 v.**	**Papiksi vihityt: yli 60 v.**
Espoon hiippakunta	2	6	8	6	2	1	4	1	0
Helsingin hiippakunta	5	10	15	9	7	3	3	1	1
Kuopion hiippakunta	5	4	9	9	4	1	2	2	0
Lapuan hiippakunta	7	7	14	13	2	4	3	4	1
Mikkelin hiippakunta	2	5	7	7	2	2	2	1	0
Oulun hiippakunta	6	4	10	10	2	3	3	1	1
Porvoon hiippakunta	3	2	5	5	2	2	0	0	0
Tampereen hiippakunta	1	5	6	6	1	2	2	1	0
Turun arkkihiippakunta	2	7	9	6	5	3	1	0	0
Yhteensä	**33**	**50**	**83**	**71**	**27**	**21**	**20**	**11**	**3**

Taulukko 17. Pappisvihkimykset 2025 (lukumäärä, sukupuoli, vokaatio ja ikäluokka).

Pappisvihkimykset 2025	**Muu korkeakoulututkinto + TM-tutkinto (120 op) (lkm.)**	**Seurakuntaharjoittelu hiippakunnan srk:ssa (lkm.)**
Espoon hiippakunta	0	3
Helsingin hiippakunta	1	6
Kuopion hiippakunta	0	9
Lapuan hiippakunta	4	5
Mikkelin hiippakunta	1	5
Oulun hiippakunta	2	2
Porvoon hiippakunta	3	2
Tampereen hiippakunta	2	2
Turun arkkihiippakunta	1	5
Yhteensä	**14**	**39**

Taulukko 18. Pappisvihkimykset 2025 (muu korkeakoulututkinto ja TM-tutkinto, seurakuntaharjoittelu hiippakunnan seurakunnassa).

Yliopisto, jossa papiksi vihitty 2025 on suorittanut TM-tutkinnon				
Hiippakunta	**Helsingin yliopisto (lkm.)**	**Itä-Suomen yliopisto (lkm.)**	**Åbo Akademi (lkm.)**	**Yhteensä**
Espoon hiippakunta	7	1	0	8
Helsingin hiippakunta	13	2	0	15
Kuopion hiippakunta	1	8	0	9
Lapuan hiippakunta	6	8	0	14
Mikkelin hiippakunta	4	3	0	7
Oulun hiippakunta	5	5	0	10
Porvoon hiippakunta	2	0	3	5
Tampereen hiippakunta	6	0	0	6
Turun arkkihiippakunta	5	2	2	9
Yhteensä	**49**	**29**	**5**	**83**

Taulukko 19. Yliopisto, jossa vuonna 2025 papiksi vihitty oli suorittanut TM-tutkinnon.

Teologien täydennyskoulutus kirkossa

Orientoitumiskoulutukseen osallistui vuonna 2025 teologeja ja pappeja yhteensä 11 (2024: 39). Pastoraalitutkinnon suorittaneiden määrä kasvoi 62:een (2024: 42). Näistä miehiä oli 29 (47 %) ja naisia 33 (53 %). Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suoritti 44 (2024: 45), joista naisia 24 (55 %) ja miehiä 20 (45 %). Ylemmän pastoraalitutkinnon suoritti 11 pappia (2024 = 7), joista seitsemän miestä ja neljä naista. Tutkinnot suoritettiin Helsingin, Espoon, Turun sekä Mikkelin, Oulun ja Tampereen tuomiokapituleille (taulukko 20).

Kirkon tutkintojen suoritukset 2025	**Pastoraalitutkinto**			**Seurakuntatyön johtamisen tutkinto**			**Ylempi pastoraalitutkinto**		
Hiippakunta	**m**	**n**	**yht.**	**m**	**n**	**yht.**	**m**	**n**	**yht.**
Espoon hiippakunta	1	2	3	1	3	4	2	0	2
Helsingin hiippakunta	2	3	5	3	1	4	3	1	4
Kuopion hiippakunta	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Lapuan hiippakunta	4	3	7	3	5	8	0	0	0
Mikkelin hiippakunta	4	6	10	3	8	11	0	1	1
Oulun hiippakunta	6	4	10	3	0	3	0	1	1
Porvoon hiippakunta	5	6	11	0	1	1	0	0	0
Tampereen hiippakunta	3	7	10	2	3	5	1	0	1
Turun arkkihiippakunta	3	2	5	5	3	8	1	1	2
Yhteensä	**29**	**33**	**62**	**20**	**24**	**44**	**7**	**4**	**11**

Taulukko 20. Kirkon tutkintojen suoritukset 2025.

Kirkon henkilöstötilastot 2025

Kirkon henkilöstötilastojen mukaan seurakuntaviroissa toimivista papistosta noin puolet on naisia ja puolet miehiä. Seurakuntaviroissa vuonna 2025 toimineiden pappien lukumäärä oli tilastojen mukaan 2 090. Kirkon nimikirjassa 31.12.2025 oli seurakuntapapistoa 1 744. Erot johtuvat seurakuntien tilastointitavasta (ks. selite taulukkoon 21).

Vakinaisen henkilöstön määrän muutos vuoteen 2024 verrattuna oli papistossa vähäistä, -0,4 %. Seurakuntapapiston keski-ikä on kirkon henkilöstöä 6 vuotta korkeampi. Vakinaisen henkilöstön keski-ikään (51 vuotta) verrattuna, vakinaisen papiston keski-ikä on matalampi (50 vuotta). Selektiiviviroissa

kuten sairaalasielunhoitajien ja perheneuvojien viroissa työskentelevien keski-ikä on vielä korkeampi, 53–56-vuotta.

Seurakuntapapistossa suurin ikäluokka on 60–64-vuotiaat, joiden osuus on 16 %. Tämän lisäksi seurakuntien palveluksessa on huomattavassa määrin (11 %) yli 65-vuotiasta seurakuntapapistoa. Alle 30-vuotiasta seurakuntapapistoa on 5 % ja kaikkiaan alle 40-vuotiasta seurakuntapapistoa 21 %.

Taulukko 21. Henkilöstötilastoja papeista 2025

Kirkon henkilöstötilastot 2025	(henkilömäärä)
Seurakuntapapisto (kaikki palvelussuhteet)	2 090*
miehiä	994 (48 %)
naisia	1 096 (52 %)
Seurakuntapapiston keski-ikä (kaikki palvelussuhteet)	50 v.
Seurakuntapapisto ikäluokittain	
alle 30 (pienin ikäluokka)	113 (5 %)
alle 30–34	145 (7 %)
35–39	196 (9 %)
40–44	264 (13 %)
45–49	297 (14 %)
50–54	257 (12 %)
55–59	265 (13 %)
60–64 (suurin ikäluokka)	327 (16 %)
yli 65	226 (11 %)
Sairaalasielunhoitajat yhteensä (suurin osa pappeja) (kaikki palvelussuhteet)	118
keski-ikä (kaikki palvelussuhteet)	53 v.
suurimmat ikäluokat 55–59- ja 60–64-vuotiaat	55–59 v. 27 (23 %) ja 60–64 v. 26 (22 %)
Perheneuvojat (osa pappeja) (kaikki palvelussuhteet)	173
keski-ikä	56 v.
suurimmat ikäluokat 60–64-vuotiaat	50 (29 %)
Kirkon henkilöstön keski-ikä (kaikki palvelussuhteet)	44 v.
Kirkon henkilöstön henkilömäärä (kaikki palvelussuhteet)	20 924
Vuosityövoima	12 438
Papisto nimikirjoissa hiippakunnissa 31.12.2024	31.12.2025
Seurakuntapapin viroissa (kirkkoherra, kappalainen, seurakuntapastori)	1 744
miehiä	811 (47 %)
naisia	933 (53 %)
Alle 65 v. hiippakunnan nimikirjoissa oleva papisto, sis. srk-papisto ja muut	2 850
Papiston lukumäärä, ml. eläkeläiset ja muut	2 301
Koko papisto yhteensä 5 151, joista seurakuntapapin viroissa 1 744 (33 %) ja muita 3 407 (66 %)	

*) Luku eroaa papiston nimikirjatiedoista. Luku muodostuu seurakuntien syöttämistä tiedoista kirkon tilastoihin. Seurakunnissa on tehtäväryhmään laskettu myös kausityöntekijöinä toimineita teologeja, vaikka ohjeen mukaan heidät pitäisi merkitä kohtaan Muut työntekijät.

Johtopäätöksiä

Vuonna 2025 vihittiin 83 pappia. Pappistarve näyttää säilyvän samantasoisena myös tulevaisuudessa. Valmistuneista maistereista 74:llä oli pappisvirkaan kelpoistava TM-tutkinto. Vuosina 2021–2025 yliopistoissa pappiskelpoisuudella valmistuneiden määrä on ollut pienempi kuin papiksi vihittyjen lukumäärä. Tällaisen kehityksen jatkuessa on odotettavissa merkittäviä rekrytointihaasteita mm. määräaikaisissa tehtävissä ja kauempana keskuksista. Tarvetta lisää myös eläkeikään tulevien seurakuntapappien määrän säilyminen korkealla tasolla lähivuosina.

Vuonna 2025 teologian opiskelijoiden seurakuntaharjoitteluiden lukumäärä oli suurempi kuin edellisinä vuosina, mikä viittaa lievään myönteiseen käänteeseen. Kehitykseen luo epävarmuutta hakijatilanteissa ja opintosuuntavalinnoissa tapahtuvat muutokset. Kirkon on jatkossakin huolehdittava hyvän harjoittelun ja ohjauksen edellytyksistä. Kirkon työnantajamainetta edistää kausityöntekijöiden hyvät työolosuhteet ja ohjauksellinen tuki.

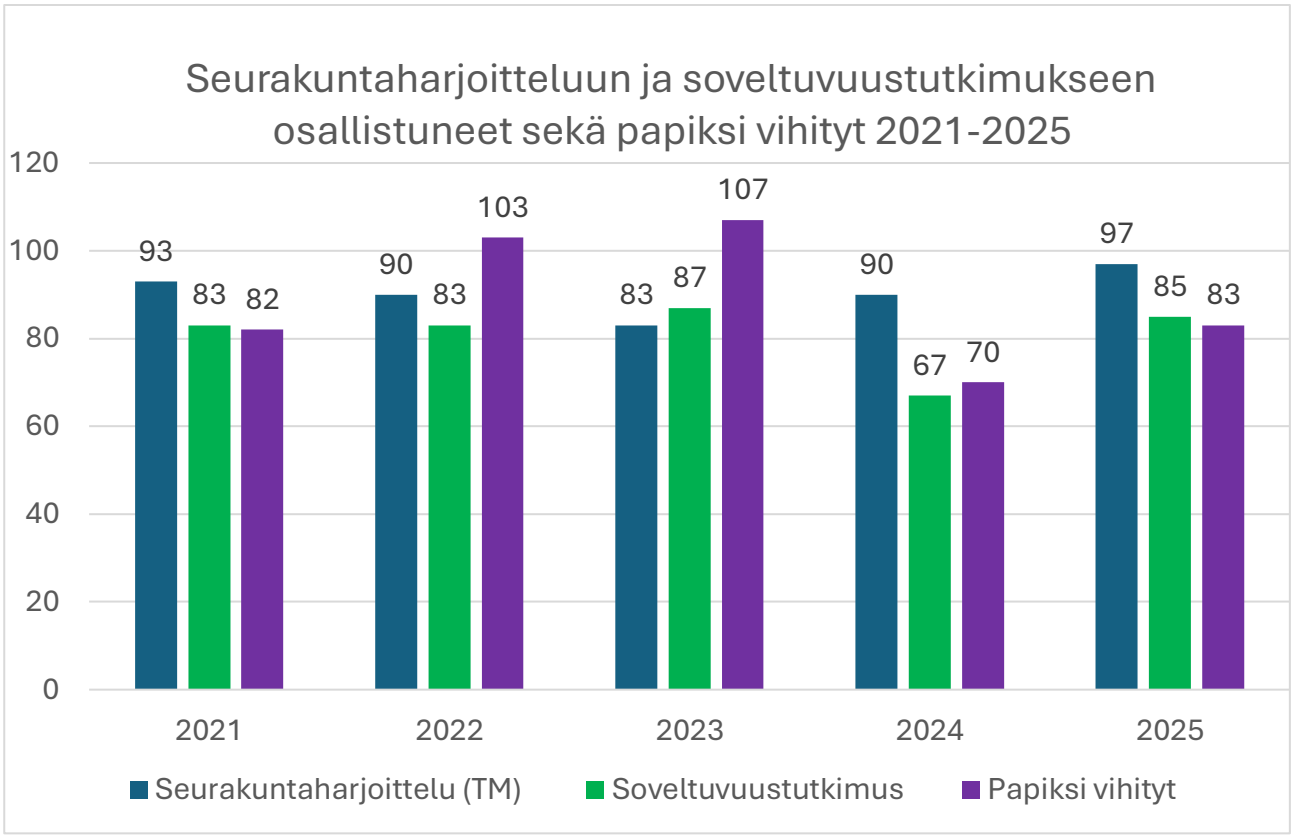
Yliopistoissa on ajankohtaista opetussuunnitelmien uudistus, joiden tavoitteena on opintojen selkeyttäminen ja tutkintojen läpäisyvirtauksen vahvistaminen. Piispainkokouksen Kirkon tuki -työryhmän selvityksen mukaan koulutusyhteistyön kehittämiselle on tarvetta ja yhteydenpitoa tullaan tiivistämään niin opetussuunnitelmauudistuksen kuin muidenkin ajankohtaisten aiheiden osalta. Jos kirkon järjestämästä soveltuvuustutkimuksesta luovutaan, harjoittelun jälkeen sijoittuvien KiTOS-päivien kehittäminen yhteistyössä kouluttavien laitosten kanssa on entistä ajankohtaisempaa.

Mahdollista on, että alaa vaihtavien aikuisopiskelijoiden määrä on jatkossa pienempi ja suoraan lukio-opinnoista tutkintoa opiskelevien osuus kasvaa. Opiskelijat tarvitsevat papin opintosuunnan valinnan taustaksi tietoa ja näkemystä kirkosta ja papin työstä jo opintojen alkupuolelta. Olennaista on arvioida ja kehittää pappisorientaatiota tukevia toimenpiteitä teologian opintojen alkuvaiheesta lähtien yhteistyössä opiskelijoiden, kirkon toimijoiden (ml. hiippakunnat) ja yliopistojen kanssa.

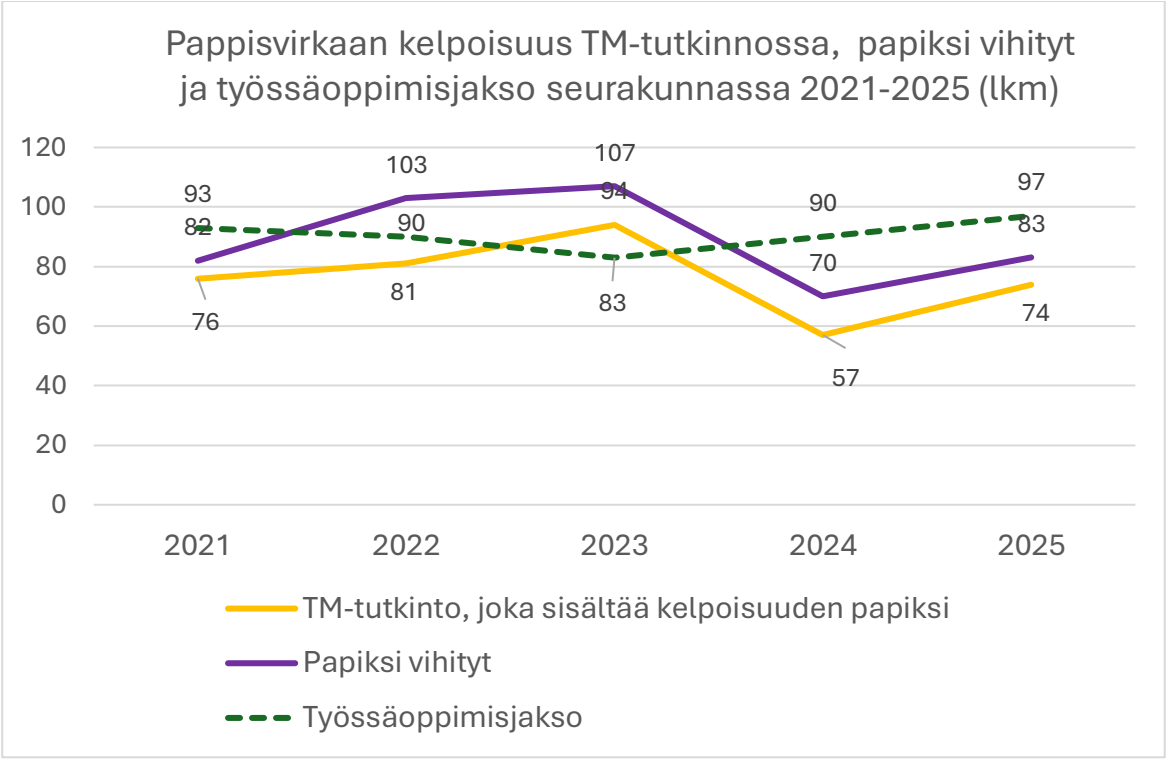
Pastoraalitutkintoa pidetään keskeisenä edellytyksenä seurakuntapapin tehtävien hoitamiselle, ja sen suorittaminen edellyttää työnantajan tukea. Tutkinto täydentää yliopistojen tutkinto-opetusta tarjoamalla käytännönläheistä osaamista papin työstä teologina kirkon palveluksessa. Papiksi vihityn ensimmäinen virkamääräys on useimmiten seurakuntapastorin virka, jonka yhteydessä suoritetaan pastoraalitutkinnon alkuvaiheen opintokokonaisuudet. Ensimmäisiin virkavuosiin sisältyy kuitenkin usein peräkkäisiä määräaikaisia palvelussuhteita sekä työnantajien vaihtumista, mikä voi pitkittää tutkinnon suorittamista tai johtaa sen keskeytymiseen.

Pastoraalitutkinto antaa kelpoisuuden hakea kappalaisen virkoja, ja lisäopintojen myötä on mahdollista edetä kirkkoherran virkaan. Viime vuosina kehityssuuntana on ollut, että seurakunnat ovat yhä useammin perustaneet seurakuntapastorin virkoja lakkautettujen tai täyttämättä jätettyjen kappalaisen virkojen tilalle. Ratkaisua on perusteltu säästöillä, pappistyövoiman paremmalla saatavuudella sekä kappalaisen viran täyttämiseen liittyvän hallinnollisen keveyden vuoksi. Etenemismahdollisuuksien kaventuminen voi kuitenkin heikentää kouluttautumisen ja ammatillisen kehittymisen koettua merkitystä sekä vähentää motivaatiota opintojen loppuunsaattamiseen. Samalla se herättää kysymyksiä koulutuksen välttämättömyydestä yksilön urapolulla, erityisesti tilanteissa, joissa koulutuksesta aiheutuvat kustannukset jäävät työntekijän itsensä maksettaviksi.

Lähivuosina on odotettavissa merkittävä eläkkeelle siirtyminen, joka kohdistuu myös kappalaisen virkoihin. Edellä kuvatut kehityskulut nostavat esiin tarpeen tarkastella papiston virkarakenteen muutosta, seurakuntavirkojen urapolkuja sekä työnantajan tukeman täydennyskoulutuksen merkitystä osaamisen vahvistajana ja henkilöstön pitovoimatekijänä.

Taulukko 22. Seurakuntaharjoitteluun ja soveltuvuustutkimukseen osallistuneet sekä papiksi vihityt 2021–2025.

Taulukko 23. Pappisvirkaan kelpoisuus TM-tutkinnossa ja papiksi vihityt 2021–2025.